

## SYLLABUS

## 1. Puni naziv nastavnog predmeta:

Planiranje područja

## 2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:

## 3. Ciklus studija:

2

## 4. Bodovna vrijednost ECTS:

5

## 5. Status nastavnog predmeta:

☒ Obavezni ☐ Izborni

## 6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:

Nema

## 7. Ograničenja pristupa:

Samo studenti geografije

## 8. Trajanje / semestar:

1

2

## 9. Sedmični broj kontakt sati:

9.1. Predavanja:

4

9.2. Auditorne vježbe:

0

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

0

## 10. Fakultet:

Prirodno-matematički fakultet

## 11. Odsjek / Studijski program:

Geografija/Edukacija u geografiji

## 12. Odgovorni nastavnik:

Dr. sc. Dževad Mešanović, docent

## 13. E-mail nastavnika:

dzevad.mesanovic@untz.ba

**14. Web stranica:**

www.untz.ba

**15. Ciljevi nastavnog predmeta:**

- Ukazati studentima na mjesto, ulogu, značaj i primjenu geografskih naučnih disciplina u uređenju i funkcionalnoj organizaciji prostora;
- Praktično upoznati studente sa metodama i postupcima planiranja prostora i njegovim značajem za društveno-ekonomski razvoj;
- Izgraditi kod studenata stavove i shvatanje o prostoru u opštem i zajedničkom interesu društvene zajednice koja donosi prostorni plan.

**16. Ishodi učenja:**

Na kraju semestra/kursa uspješni studenti, koji su tokom čitavog nastavnog perioda kontinuirano obavljali svoje obaveze, će biti osposobljeni da:

- Steknu uvid u prostorni koncept geografije i uvid u temeljne prostorne pojmove;
- Steknu sposobnosti interpretacije, istraživanja i analize područja;
- Steknu uvid u prostorno-planerske analize područja;
- Steknu uvid u različite tehnike i metode analize područja;
- Razviju sposobnost rješavanja problema prostornog planiranja područja;
- Razviju sposobnost komunikacije sa stručnjacima iz drugih područja;
- Razviju sposobnost upotrebe planerskih znanja u praksi.

**17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:**

1. Prostorni koncept geografije - apsolutni prostori, prostorni elementi i sistemi, temeljni prostorni pojmovi;
2. Prostor - pojam i definicija, prostor kao predmet prostornog planiranja;
3. Ciljevi i zadaci prostornog planiranja;
4. Mjesto, uloga i značaj geografskog položaja u prostornom planiranju;
5. Planiranje područja, analiza, inventar i struktura područja, metode i tehnike vrednovanja područja;
6. Uloga i značaj fizičke geografije u planiranju područja; Reljef kao faktor u planiranju područja;
7. Klima i vode kao faktor u planiranju područja;
8. Zemljište, biljni i životinjski svijet kao faktor u planiranju područja;
9. Uloga i značaj društvene geografije u planiranju područja; Stanovništvo kao faktor u planiranju područja;
10. Naselja kao faktor u planiranju područja;
11. Privreda i savremeni društveno-ekonomski procesi u planiranju područja;
12. Uloga i značaj regionalne geografije u planiranju područja;
13. Zaštita životne sredine i održivi razvoj;
14. Planiranje područja posebne namjene; nacionalni parkovi, parkovi prirode, prirodni rezervati i spomenici prirode;
15. Turističko planiranje područja; Terenska nastava

**18. Metode učenja:**

Planirane su sljedeće aktivnosti uspješnog učenja: konkretno iskustvo, posmatranje i promišljanje, stvaranje apstraktnih koncepata i aktivno eksperimentisanje.

Kao stilovi učenja preferiraju se: vizuelni stil, auditivni, verbalni, kinestetički, logički, društveni i samostalni.

U cilju efikasnog izvođenja nastave, postizanja ishoda učenja i kompetencija studenata, planirane su sljedeće metode uspješnog učenja: Metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije i ilustracije, metoda razgovora u obliku pitanja i odgovora ili u obliku rasprave, tekstualna metoda i metoda praktičnog rada.

Predavanja se uglavnom izvode frontalnim oblikom rada uz upotrebu multimedijalnih sredstava, tehnika aktivnog učenja, uz aktivno učešće i diskusije studenata.

Samostalni rad - samostalna izrada seminarskog rada uz korištenje preporučene literature o zadatoj temi.

**19. Objašnjenje o provjeri znanja:**

Ocjena na ispitu zasnovana je na ukupnom broju bodova koje je student stekao ispunjavanjem predispozitivnih obaveza i polaganjem završnog ispita, a prema kvalitetu stečenih znanja i vještina i sadrži maksimalno 100 bodova (Odjeljak 20). Za prisustvo na predavanjima u toku semestra student može ostvariti od 0 do 5 bodova. Maksimalan broj od 5 bodova dobivaju studenti koji nisu ili su jednom izostali, 4 boda dobivaju studenti koji su 2 puta izostali, 3 boda studenti koji su 3 puta izostali a studenti koji su više od tri puta izostali, a nisu priložili odgovarajuće opravdanje nemaju pravo na ovjeru predmeta od strane predmetnog nastavnika i shodno tome, nemaju pravo ni na bodove.

Za kontinuiranu aktivnost na predavanjima u toku cijelog semestra student može ostvariti od 0 do 5 bodova.

Aktivnost studenta se određuje angažmanom u nastavnom procesu, praćenjem i aktivnim učešćem u nastavi i na predavanju.

Obavezna je izrada seminarskog rada na kojem student može maksimalno ostvariti 40 bodova. Seminarski rad se u pisanoj formi predaje predmetnom nastavniku na pregled i ocjenu.

Završni ispit je usmeni. Na usmenom dijelu ispita, koji obuhvata cjelokupno gradivo obrađeno na predavanjima student može maksimalno ostvariti 50 bodova s tim da je za polaganje ispita potrebno osvojiti 25 bodova. Da bi student položio predmet mora ostvariti minimalno 54 kumulativna boda od čega minimalno 25 bodova na završnom usmenom ispitu. Identičan navedenom je način polaganja popravnog i dodatnog popravnog ispita.

**20. Težinski faktor provjere:**

Ocjena na ispitu sadrži maksimalno 100 bodova, te se utvrđuje prema slijedećoj skali:

| Kriterij                   | Broj bodova | Osvojen broj bodova | Ocjena | ECTS ocjena |
|----------------------------|-------------|---------------------|--------|-------------|
| Urednost pohađanja nastave | 0-5         | < 54                | 5      | F           |
| Aktivnost na nastavi       | 0-5         | 54 - 63             | 6      | E           |
| Testovi tokom nastave      | -           | 64 - 73             | 7      | D           |
| Seminarski rad             | 0-40        | 74 - 83             | 8      | C           |
| Završni ispit              | 25-50       | 84 - 93             | 9      | B           |
| Ukupno                     | 25-100      | 94 - 100            | 10     | A           |

**21. Osnovna literatura:**

1. Mujagić, N. (2010). Prostorno planiranje za geografe. Sarajevo: Fakultet za javnu upravu
2. Vresk, M. (2002): Grad i urbanizacija - osnove urbane geografije (peto dopunjeno izdanje). Zagreb: Školska knjiga
3. Marinović-Uzelac, A. (2001). Prostorno planiranje. Zagreb: Dom i Svijet
4. Bublin, M. (2000). Saobraćaj i prostor. Sarajevo: Studentska štamparija Univerziteta u Sarajevu
5. Kicošev, S., Dunčić, D. (1998). Geografske osnove prostornog planiranja. Novi Sad: Univerzitet u Novom Sadu, Prirodno-matematički fakultet, Institut za geografiju
6. Seymour, J.M., Mazza, L., Burchell, R.W. (1996): Exploration in Planning Theory. New Jersey: Center for Urban Policy Research, Rutgers
7. Vrišer, I. (1978). Regionalno planiranje. Ljubljana: Mladinska knjiga
8. Piha, B. (1973). Prostorno planiranje. Beograd: Građevinska knjiga

**22. Internet web reference:**

1. [www.globalpositions.com/knowgis.html](http://www.globalpositions.com/knowgis.html)
2. [www.gisdata.com](http://www.gisdata.com)
3. [www.esri.com](http://www.esri.com)
4. <http://www.vladatk.kim.ba/ministarstva-tk/ministarstvo-prostornog-uredjenja-i-zastite-okolice>

**23. U primjeni od akademske godine:**

2012/2013

**24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:**